

REFERAT Handicaprådet d. 30-03-2017

MÃ,dedato   Torsdag d. 30. marts 2017 kl. 16:00

MÃ,dested   B1.01

Indholdsfortegnelse

Opgradering af publikumsfaciliteter i Løvbakke Naturcenter.....	3
Revision af kvalitetsstandarder under §83 og §86 i serviceloven.....	5
Rammepapir på voksenhandicapområdet.....	7
Rammeaftale 2018: Bemærkninger til vision og pejlemærker.....	8
Det Centrale Handicapråds årsberetning 2015/2016.....	10
Orientering om regnskab 2016 for Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	11
Perspektivnotater 2018 for Handicap og Psykiatri og Børn og Familie.....	12
Meddelelser fra formanden og rådets medlemmer.....	13

Punkt 9: Opgradering af publikumsfaciliteter i Løvbakke Naturcenter

17.04.16-P20-1-15

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: - Erik Skibsted

Resume

Der planlægges udvidelse af toiletforhold og parkeringspladser ved Løvbakke Naturcenter. Et forslag til en løsning ønskes drøftet med rådet.

Sagsfremstilling

På investeringsoversigten er der afsat 1,9 mio. kr. i 2017 til udvikling af publikumsfaciliteter ved Løvbakke Naturcenter. Forbedringen består i, at skabe bedre toiletforhold og flere parkeringspladser til de mange besøgende.

Baggrunden for udviklingen af supplerende publikumsfaciliteter i området er et stødt stigende antal besøgende, der langt overstiger kapaciteten i de nuværende faciliteter, særligt for toiletter og parkeringspladser. Forbedringen skal imødekomme det store besøgstal i og omkring Naturcentret, så det også fortsat bliver en god oplevelse at besøge og benytte stedet, som anvendes til mange forskellige formål.

I udviklingen er der fokus på at skabe løsninger, der vil kunne bidrage som gode støttefunktioner for gangbesværede og handicappede. Det vil sige flere asfalterede parkeringspladser til handicapkøretøjer på den nuværende parkeringsplads ved Naturskolen, og etablering af enkelte handicap-parkeringspladser i forbindelse med den asfalterede sti i området, nærmere bestemt ved hovedindgangen til Dyrehaven. Der planlægges opførelse af toiletbygninger med mulighed for ophold i forbindelse med begge handicap-parkeringspladser.

Skitser med løsningsforslag for særligt ældre- og handicapvenlige parkeringspladser og toiletter/opholdsbygninger vedlægges som bilag. Oversigtskort over placering af hhv. toiletbygninger og nyt parkeringsareal er vist her.

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at det drøftes med rådet, om de fremlagte løsningsforslag vil kunne bidrage som gode støtte-funktioner for brug og ophold i Løvbakke Naturcenter og Dyrehave.

Beslutning

Drøftet, herunder asfalt som belægning, niveaufri adgang, døråbning og venderadius for elkørestol på toiletrum.

Rådet ønsker at få fremlagt de færdige tegninger, når disse er udfærdiget.

Henrik Henriksen er udpeget som rådets bindeled til Teknik og Miljø.

Bilag

skitser over nye toiletbygninger og p-plads Løvbakke Naturskole

Punkt 10: Revision af kvalitetsstandarder under §83 og §86 i serviceloven

27.36.00-P23-1-17

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

Øvrige sagsbehandlere: - Birgitte Nystrup Andersen

Resume

Social- og Sundhedsudvalget skal én gang årligt revidere og godkende kommunens kvalitetsstandarder for hjemmehjælp og træning efter Servicelovens §§83 og 86.

Social- og Sundhedsudvalget har 1. behandling af kvalitetsstandarderne på udvalgsmødet den 14. marts 2017 som punkt nr. 32. Kvalitetsstandarderne sendes nu til høring i Handicaprådet og Ældrerådet forud for 2. behandlingen i Social og Sundhedsudvalget den 30. maj 2017.

Sagsfremstilling

Kvalitetsstandarderne har til formål at oplyse kommunens borgere om det serviceniveau, de kan forvente, når de modtager ydelser. Desuden indeholder de en række praktiske oplysninger, der er nyttige at vide i forbindelse med, at de modtager hjælpen.

En kvalitetsstandard er derfor i udgangspunktet et borgerrettet dokument, der klargør det politisk vedtagne serviceniveau. Men kvalitetsstandarder benyttes også som et arbejdsredskab i Visitationenheden og af leverandørerne af hjemmehjælp og deres medarbejdere. Kvalitetsstandarder udgør således et godt grundlag for dialog om hjælpen mellem politikere, borgere og fagpersoner.

Ved denne revision er kvalitetsstandarderne inden for "Praktisk hjælp", "Personlig pleje og omsorg" samt "Træning" samlet. Administrationen har udelukkende foretaget redaktionelle ændringer. Der er dermed ikke foretaget ændringer i de eksisterende kvalitetsstandarder, der har betydning for serviceniveauet.

Udbringning af dagligvarer

Kvalitetsstandarderne for hhv. "udbringning af dagligvarer, "bestilling/sætte varer på plads" og "indkøb" er tilrettet indholdsmæssigt, så de er i overensstemmelse med beslutningen truffet af Social- og Sundhedsudvalget den 16. november 2016, pkt. 117. Konsekvensen af tilrettningen er, at kun borgere, der ikke selv kan foretage bestilling af dagligvarer, kan bevilges udbringning af dagligvarer. Ændringen får kun betydning for de fremadrettede visiteringer.

Klippekort

Der er sket en revision af kvalitetsstandarden for klippekort under fritvalgsordningen. Præciseringerne ændrer ikke på serviceniveauet, men gør det tydeligere over for leverandører og borgere, under hvilke betingelser hjælpen bliver leveret.

Rehabilitering i Serviceloven

Siden den 1. januar 2015 har kommunerne jf. serviceloven været forpligtet til at tilbyde et korterevarende rehabiliteringsforløb til borgere, der ansøger om hjemmehjælp og som har et rehabiliteringspotentiale, der kan reducere behovet for hjemmehjælp. Med det formål at tydeliggøre indholdet i rehabiliteringsindsatsen efter Serviceloven har administrationen udarbejdet en særskilt kvalitetsstandard for indsatsen.

Social- og Sundhedsudvalget har 1. behandling af sagen den 14. marts 2017 (punkt nr. 32) og forventes at 2. behandle sagen den 30. maj 2017.

Sagen sendes til høring hos Handicaprådet og Ældrerådet.

Fristen for at aflevere høringssvar er 1. maj 2017.

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at   Handicaprådet afgiver høringssvar.

Beslutning

Drøftet. Eventuelle forslag til høringssvar sendes til Bent Ole Nielsen snarest.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over revision i 2017

Klippekort under fritvalg- kvs 2017

Rehabilitering - 83 a - kvs 2017

Samlet PDF - Revision af kvalitetsstandarder 2017

Punkt 11: Rammepapir på voksenhandicapområdet

27.00.00-P00-1-16

Resume

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland aftalte i Rammeaftale 2016, at der skulle udarbejdes et rammepapir med fælles politiske målsætninger på fire områder inden for det specialiserede socialområde. En arbejdsgruppe, bestående af kommunale og regionale repræsentanter, har i 2016 udformet et fælleskommunalt rammepapir for voksenhandicapområdet. Der er tidligere lavet et rammepapir på det psykiatriske område.

Sagsfremstilling

Antallet af borgere med handicap vokser. Dermed er der flere, der efterspørger tilbud efter Serviceloven. Serviceloven tager udgangspunkt i, at der ydes kompensation og støtte til den enkelte, men lægger ikke tilsvarende vægt på udvikling og mestring. På den baggrund er det blevet aktuelt at skabe et paradigmeskifte i såvel lovgivning som pædagogik og i måden, borgeren bliver aktør i eget liv.

Rammepapiret giver et fælles afsæt for, at kommunerne og regionen kan bevæge sig i retning af et paradigmeskifte, hvor nytænkning af velfærd skabes i samspil med borgerne, pårørende, civilsamfund, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, handicaporganisationer og mange flere.

Rammepapiret blev godkendt i KKR Midtjylland den 22. november 2016 og sendes til kommunerne til videre formidling, drøftelse og lokal udmøntning. Rammepapiret indeholder en række målsætninger for en styrket indsats på voksenhandicapområdet og er udformet med sigte på, at mål og indsatser skal spille sammen med eksisterende lokale politikker og strategier på voksenhandicapområdet.

KKR anbefaler til Byrådene og Regionsrådet, at de relevante fagudvalg drøfter og indtænker rammepapiret i den lokale proces om udvikling af voksenhandicapområdet. Herunder, at kommunerne og regionen lokalt vurderer og tager en politisk drøftelse af, hvilke konkrete mål man ønsker at fastsætte for at understøtte den udvikling, der er sat med rammepapiret.

I denne dialog opfordrer KKR til, at centrale aktører, brugerorganisationer, handicapråd mv. inddrages aktivt for at skabe dialog om de fælleskommunale målsætninger.

Rammepapiret er blevet præsenteret på Januarkonferencen den 16. januar 2017. Desuden indgår Rammepapiret nu som bilag 8 til Rammeaftale 2017, hvor voksenhandicapområdet er et centralt fælles udviklingsområde.

Social- og Sundhedsudvalget har på møde den 10. januar 2017 godkendt punktet som indstillet, idet der i det fremtidige arbejde med politikken på området arbejdes med konkrete målsætninger.

Formanden for Handicaprådet indstiller, 30. januar 2017, pkt. 6:
at Rammepapiret indgår i det videre arbejde med en handicap- og psykiatripolitik (Socialpolitik)

Handicaprådet, 30. januar 2017, pkt. 6:
Udsættes til næste møde.

Beslutning

Drøftet.

Bilag

Fælleskommunalt rammepapir - Målsætninger for en styrket indsats for voksenhandicapområdet november 2016

Punkt 12: Rammeaftale 2018: Bemærkninger til vision og pejlemærker

27.00.00-A00-8-17

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til ny vision og pejlemærker til Rammeaftale 2018 sendes i høring i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelserne og regionsrådet i hver region laver hvert år en samlet rammeaftale på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Rammeaftalen skal sikre et samlet overblik over kommunale og regionale tilbud, der bliver anvendt af flere kommuner. Der er fokus på både den faglige udvikling og på styring af tilbuddenes kapacitet og behovet for pladser på tværs af kommunerne i regionen. Rammeaftaler indeholder derudover aftaler om udviklingen i taksterne og prisstrukturen for tilbud omfattet af rammeaftalen.

Rammeaftalens formål er uændret i 2018. Men KKR Midtjylland, som er sammensat af borgmestre og andre politikere fra de 19 kommuner i Region Midtjylland, har besluttet, at rammeaftalen skal ændre form, så den får mere fokus på det strategiske indhold og det politiske og lokale ejerskab. Derfor har KKR inviteret til lokale politiske drøftelser af en ny fælles vision for, hvad vi gerne vil opnå for borgerne i rammeaftalesamarbejdet, og et forslag til konkrete pejlemærker for Rammeaftale 2018.

Forslag til en ny vision

De 19 kommuner og Region Midtjylland står sammen om rammeaftalen. Den skaber et fælles udgangspunkt for det mellemkommunale samarbejde og samarbejdet mellem kommunerne og Region Midtjylland om indsatsen på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Rammeaftalen bygger på en fælles vision, der danner rammen om de fælles indsatser og om kommunernes og Region Midtjyllands udmøntning heraf.

KKRs forslag til fælles mål og visioner for borgerne:

"Samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland kendetegnes ved, at det gør en forskel for borgerne. Vi arbejder sammen på tværs af kommuner og region for:

- at borgeren har mest muligt ansvar og kontrol over egen tilværelse
- at indsatser hænger sammen og skabes sammen med borgeren - hele vejen rundt
- at borgerens ressourcer kommer i spil og skaber værdi i en tidlig og fokuseret indsats
- at alle er en del af et fællesskab".

Forslag til pejlemærker i Rammeaftale 2018

Rammeaftalens udviklingsstrategi og en styringsaftale skal sikre fælles principper for koordinering, styring og udvikling af de kommunale og regionale tilbud.

Hvert år udstikker KKR politiske pejlemærker for den kommende rammeaftale. KKR's forslag til pejlemærker i Rammeaftale 2018:

- "Voksenhandicap - implementering af rammepapir

KKR foreslår, at voksenhandicapområdet videreføres som udviklingsområde i 2018 med særligt fokus på implementering af det fælleskommunale rammepapir, der er udarbejdet i forbindelse med Rammeaftale 2017. Link til rammepapiret: <http://rammeaftale.viborg.dk/Indsatsomraader/Voksenhandicap>

Rammepapiret beskriver fælles målsætninger og tilgange på voksenhandicapområdet. KKR har formidlet rammepapiret til kommunerne og Region Midtjylland med henblik på, at rammepapirets fælles overordnede målsætninger indtænkes og forankres lokalt.

Arbejdet med at fastsætte og implementere de lokale politiske mål og indsatser anbefales at fortsætte i 2018.

- Effekt og progression - hvordan ved vi, at indsatsen virker?

KKR foreslår, at der sættes fokus på videns- og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne og Region Midtjylland i forhold til, hvordan man kan arbejde med at sætte faglige mål for borgerne med fokus på progression og udvikling. KKR ønsker herigennem, at der arbejdes med andre tilgange til styring end den traditionelle økonomiske styring.

Udviklingsområdet skal understøtte øget fokus på effekt og progression med henblik på at sikre, at indsatsen giver størst muligt udbytte for den enkelte borger.

- Fortsat udgiftsstyring med fokus på særligt dyre enkeltsager

I styringsaftalen, som sammen med udviklingsstrategien udgør rammeaftalen, har det de seneste år været aftalt, at kommunerne og Region Midtjylland skal leve op til en takstreduktion på minimum 3 % i perioden 2015-2018. Den aftalte takstreduktion videreføres i og afsluttes med Rammeaftale 2018.

KKR foreslår, at der udover den aftalte takstreduktion arbejdes med metoder og værktøjer til udgiftsstyring med fokus på dyre enkeltsager".

Forslaget til ny vision og pejlemærker til Rammeaftale 2018 sendes hermed i høring Handicaprådet. Fristen for høringssvar er onsdag den 12. april 2017.

Sagen behandles i Børne- og Familieudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at Handicaprådet drøfter forslaget til ny vision og pejlemærker med henblik på høringssvar.

Beslutning

Drøftet. Eventuelle forslag til høringssvar sendes til Bent Ole Nielsen snarest.

Punkt 13: Det Centrale Handicapråds årsberetning 2015/2016

27.69.48-K07-1-17

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Det Centrale Handicapråds årsberetning for 2015/2016 er fremsendt.

Årsberetningen, som er interaktiv, kan læses på: <http://www.dch.dk/aarsberetning2015-2016>

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at årsberetningen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 14: Orientering om regnskab 2016 for Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-15

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Orientering om Regnskabet for 2016, som er behandlet på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 14. marts 2017. Der tages forbehold for ændringer i forbindelse med behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 27. marts 2017 og i Byrådet den 4. april 2017.

Sagsfremstilling

Samlet set udviser regnskabsresultatet 2016 for Social- og Sundhedsudvalgets områder et merforbrug på 10,377 mio. kr. Der søges overført et mindreforbrug på i alt 6,153 mio. kr.

	Korr. Budget	Resultat	Afvigelse.	Søges overført.
13 Handicap og Psykiatri				
Rammestyring	100.348	113.197	-12.849	0
Blå Kors Varmestue (selvforv.)	5.832	8.003	-2.171	-2.171
Selvforvaltningsaftaler i øvrigt	246.238	246.053	185	185
Udenfor rammestyring	100	528	-428	0
Projekter	2.134	107	2.027	2.027
Ældreboliger (udenfor rammest.)	-4.329	-4.179	-150	0
I alt SO 13	350.323	363.709	-13.386	41
18 Sundhed og Ældre				
Rammestyring	268.568	272.262	-3.694	-474
Selvforvaltningsaftale	353.656	352.392	1.264	1.264
Udenfor rammestyring	2.090	868	1.222	0
Projekter	3.279	-2.043	5.322	5.322
Ældreboliger (udenfor rammest.)	-24.051	-22.946	-1.105	
I alt SO 18	603.542	600.533	3.009	6.112
SOS i alt	953.865	964.242	-10.377	6.153

I henhold til politisk aftale søges ikke om overførsel af det centrale merforbrug på Handicap og Psykiatris rammekonti på i alt 12,849 mio. kr. For Sundhed og Ældre indstilles, at der i 2016 ikke foretages overførsel af merforbruget på vederlagsfri fysioterapi og specialiseret genoptræning, 1,970 mio. kr., samt merforbrug vedrørende lovændring for friplejehjem på 1,250 mio. kr.

Øvrige områder er indstillet overført efter styringsprincipperne.

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 15: Perspektivnotater 2018 for Handicap og Psykiatri og Børn og Familie

00.30.00-G01-1-18

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Perspektivnotater 2018 for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri og Serviceområde 16, Børn og Familie forelægges Handicaprådet til orientering og drøftelse.

Sagsfremstilling

Det fremgår af budgetproceduren for budget 2018-2021, at fagudvalgene i forberedelsesfasen, der løber frem til første budgetkonference 24. april 2017, skal udarbejde perspektivnotater for hvert serviceområde. Perspektivnotaterne skal indeholde de centrale budskaber for budgetperioden på kort og lang sigt, og skal underbygges med faktaoplysninger, økonomi, nøgletal og effektiviseringsmuligheder.

Perspektivnotater for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri og Serviceområde 16, Børn og Familie er vedlagt som bilag. Notaterne er forelagt Social- og Sundhedsudvalget den 14. marts og Børne og Familieudvalget den 15. marts.

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at perspektivnotater 2018 for serviceområde 13 og 16 drøftes.

Beslutning

Drøftet. Herunder særligt dyre enkeltsager.
Bekymringer omkring budgetrammen.

Bilag

Perspektivnotat B2018 SO13

PERSPEKTIVNOTAT Børn og Familie

Punkt 16: Meddelelser fra formanden og rådets medlemmer

00.00.00-P19-587-06

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Anne Marie Christensen efterspørger status på gågade renoveringen, på baggrund af manglende tilgængelighed.
Til næste møde d. 15. juni sættes punktet på dagsorden, og rådet får tilsendt reglerne for bl.a. udsætning af varer inden mødet.